

**WIELOLETNI PROGRAM WSPÓŁPRACY MIASTA KALISZA
Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI
ORAZ INNYMI PODMIOTAMI PROWADZĄCYMI
DZIAŁALNOŚĆ POŻYTKU PUBLICZNEGO NA LATA 2016-2020.**

Wstęp

Wieloletni Program Współpracy Miasta Kalisza z Organizacjami Pozarządowymi określa założenia i kierunki współpracy w realizacji zadań publicznych przez samorząd i sektor pozarządowy. Program stwarza warunki do rozwoju aktywności mieszkańców, wyrażającej się w podejmowaniu działania na rzecz wspólnoty lokalnej, samoorganizujących się w tym celu w formalnych i nie formalnych strukturach, wraz z samorządem definiujących problemy i społeczne potrzeby oraz wyznaczających wspólne cele.

Program wyznaczając kierunki, nadaje równocześnie ramy tej współpracy na lata 2016-2020 zgodnie z konstytucyjną zasady pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji oraz jawności, dążąc do rozwoju społeczeństwa obywatelskiego.

Na dzień 30 września 2015 r. na terenie Kalisza funkcjonowały 334 organizacje pozarządowe, w tym 265 stowarzyszeń, 30 fundacji oraz 39 stowarzyszenia zwykłe. Spośród stowarzyszeń 67 to oddziały terenowe organizacji ogólnopolskich. Ponad 20 podmiotów posiada status organizacji pożytku publicznego i jest uprawnionych do pozyskiwania 1% podatku dochodowego od osób fizycznych.

Według posiadanych danych w Kaliszu około 24% organizacji pozarządowych jako główny obszar działalności wskazuje sport, turystykę i rekreację. Z kolei dla 16% organizacji dominującym obszarem jest ochrona i promocja zdrowia, działalność na rzecz osób niepełnosprawnych oraz sprawy społeczne i działalność charytatywna, dla 12% kultura i sztuka oraz ochrona dziedzictwa kulturowego, dla blisko 8% działalność gospodarcza, zaś dla 7% edukacja i wychowanie. Pozostałe sfery zadań publicznych jako podstawowe obszary swojej działalności deklaruje niewielka procentowo ilość podmiotów.

Aktywność organizacji pozarządowych jest bardzo zróżnicowana. Mają na to wpływ m.in. posiadane przez nie zasoby kadrowe i infrastrukturalne, potencjał organizacyjny oraz struktura wiekowa członków. Spośród wszystkich funkcjonujących w Kaliszu organizacji, w 2014 roku różne formy współpracy z samorządem podejmowało około 40% z nich. Natomiast około 30% stanowią tzw. „martwe” organizacje, czyli podmioty nie podejmujące żadnych form aktywności, z którymi brak jest kontaktu ze względu na nieaktualne dane adresowe (np. brak siedziby) oraz brak władz statutowych.

Wartość zrealizowanych przez organizacje pozarządowe we współpracy z samorządem Miasta Kalisza zadań publicznych przekroczyła w 2014 roku kwotę 13 mln złotych, przy czym wysokość wsparcia z budżetu miasta udzielonego poprzez konkursowe i pozakonkursowe formy zlecania zadań wyniosła 10 256 996 zł.

§ 1. Podstawowe pojęcia Programu

Ilekoć w Programie jest mowa o:

- 1/ „ustawie” – rozumie się przez to ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2014 r. poz. 1118, z późn. zm.),
- 2/ „uchwale” – rozumie się przez to uchwałę, do której załącznikiem jest Program,
- 3/ „organizacji” – rozumie się przez to organizacje pozarządowe oraz inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego, o których mowa w art. 3 ustawy,
- 4/ „dotacji” – rozumie się przez to dotację w rozumieniu art. 127 ust. 1 pkt 1 lit. e oraz art. 221 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.),
- 5/ „konkursie” – rozumie się przez to otwarty konkurs ofert, o którym mowa w art. 11 ust. 2 i w art. 13 ustawy.

§ 2. Cele programu

1. Celem głównym Programu jest budowanie aktywności społecznej mieszkańców poprzez zwiększenie zaangażowania i odpowiedzialności w realizacji zadań publicznych Miasta przez organizacje pozarządowe, z zapewnieniem ich efektywności i dostosowaniem do potrzeb społecznych.
2. Celami szczegółowymi Programu są:
 - 1/ pełniejsze zaspokojenie potrzeb społecznych mieszkańców, a tym samym poprawa jakości życia,
 - 2/ umacnianie w świadomości społecznej poczucia odpowiedzialności za siebie, swoje otoczenie, wspólnotę lokalną oraz jej tradycje,
 - 3/ prowadzenie innowacyjnych i efektywnych działań na rzecz mieszkańców, odpowiadających na bieżące potrzeby,
 - 4/ wzmacnianie potencjału organizacji pozarządowych i budowanie społeczeństwa aktywnych obywateli,
 - 5/ tworzenie systemowych rozwiązań wspomagających funkcjonowanie Miasta i jego mieszkańców,
 - 6/ optymalizacja zadań publicznych realizowanych przez organizacje, dostosowanie zakresu i ilości zadań do potencjału organizacji.

§ 3. Zakres przedmiotowy

1. Współpraca miasta Kalisza z organizacjami dotyczy w szczególności zadań w zakresie:
 - 1/ pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób,
 - 2/ działalności na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,
 - 3/ działalności charytatywnej,
 - 4/ ochrony i promocji zdrowia, w tym działalności leczniczej w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2015 r. poz.618, z późn. zm.),
 - 5/ działalności na rzecz osób niepełnosprawnych,
 - 6/ działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym,
 - 7/ działalności wspomagającej rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości,
 - 8/ nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania,
 - 9/ działalności na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży,
 - 10/ kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego,
 - 11/ wspierania i upowszechniania kultury fizycznej,
 - 12/ ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego,
 - 13/ turystyki i krajoznawstwa,

- 14/ porządku i bezpieczeństwa publicznego,
 - 15/ ratownictwa i ochrony ludności,
 - 16/ działalności na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społeczeństwami,
 - 17/ promocji i organizacji wolontariatu,
 - 18/ działalności na rzecz kombatantów i osób represjonowanych,
 - 19/ przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym,
 - 20/ działalności na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka,
 - 21/ wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej,
 - 22/ upowszechniania i ochrony praw konsumentów,
 - 23/ działalność na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust.3, w zakresie określonym w pkt. 1-32 ustawy.
2. Dla obszarów określonych w ust. 1 priorytetowe zadania Programu będą szczegółowo określone w rocznym programie współpracy.
 3. Decyzję o podjęciu współpracy w zakresie zadań określonych w art. 4 ust. 1 ustawy oraz w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, innych niż wymienione w ust. 1 podejmuje Prezydent Miasta Kalisza po zasięgnięciu opinii Kaliskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego.

§ 4. Formy współpracy

1. Współpraca, o której mowa w § 3 może przybierać następujące formy:
 - 1/ zlecanie organizacjom realizacji zadań publicznych na zasadach określonych w ustawie,
 - 2/ wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działalności i współdziałanie w celu zharmonizowania tych kierunków,
 - 3/ konsultowanie projektów aktów normatywnych dotyczących sfery zadań publicznych oraz współdziałanie w realizacji konsultacji społecznych dotyczących spraw istotnych dla mieszkańców Miasta,
 - 4/ tworzenia wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym, koordynowania i wspierania wymiany doświadczeń pomiędzy organizacjami, w tym działalność Kaliskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego.
2. Współpraca może polegać także na wspomaganiu technicznym, szkoleniowym, materialnym lub finansowym organizacji w zakresie określonym uchwałą, a w szczególności:
 - 1/ udzielaniu wsparcia poprzez oddanie na preferencyjnych warunkach w użyczenie, najem lub dzierżawę mienia Miasta na prowadzenie działalności pożytku publicznego,
 - 2/ udostępnianiu pomieszczeń na spotkania na okazjonalną działalność statutową, a także użyczeniu sprzętu do wykonania zadania,
 - 3/ pomocy oraz wspieraniu, w tym finansowym, działań na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społeczeństwami,
 - 4/ organizowaniu konsultacji i szkoleń tematycznych oraz doradztwie i udzielaniu pomocy merytorycznej, w tym prowadzeniu centrum wspierania organizacji pozarządowych,
 - 5/ promowania wolontariatu m.in. poprzez wspieranie przedsięwzięć typu targi wolontariatu, promowanie dobrych praktyk oraz organizowanie szkoleń dla wolontariuszy
 - 6/ udzielaniu pomocy materialnej obejmującej zakup materiałów i usług związanych z realizacją zadań publicznych,
 - 7/ obejmowaniu patronatem Prezydenta Miasta Kalisza ważniejszych projektów realizowanych przez organizacje, zgodnie z wypracowanymi wspólnie zasadami,

- 8/ udzielaniu rekomendacji organizacjom współpracującym z Miastem, które ubiegają się o dofinansowanie realizowanych projektów z innych źródeł,
 - 9/ dofinansowaniu wkładów własnych do projektów służących realizacji zadań publicznych, współfinansowanych ze źródeł zewnętrznych,
 - 10/ udzielaniu pożyczek i gwarancji na realizację projektów finansowanych ze źródeł zewnętrznych, służących realizacji zadań publicznych na terenie miasta Kalisza,
 - 11/ informowaniu o potencjalnych źródłach finansowania i zasadach udzielania dotacji,
 - 12/ promowaniu przekazywania 1% podatku dochodowego od osób fizycznych uprawnionym organizacjom działającym na terenie Kalisza,
 - 13/ podejmowaniu inicjatyw integrujących organizacje wokół zadań ważnych dla lokalnego środowiska,
 - 14/ realizacji projektów partnerskich, w których liderem jest organizacja a partnerem miasto Kalisz,
 - 15/ promowaniu i upowszechnianiu wśród organizacji inicjatywy lokalnej jako formy realizacji zadań publicznych we współpracy samorządu z mieszkańcami,
 - 16/ przygotowaniu sprawozdań i analiz dotyczących współpracy Miasta Kalisza z organizacjami,
 - 17/ wspieraniu w powstawaniu i rozwoju organizacji, w tym stowarzyszeń, stowarzyszeń zwykłych i fundacji,
 - 18/ zamieszczaniu na stronie internetowej Urzędu Miejskiego informacji dotyczących działających w Kaliszu organizacji i realizowanych przedsięwzięciach,
 - 19/ wykorzystaniu przez organizacje w swych materiałach promocyjnych symboli miejskich, po uzyskaniu stosownej zgody,
 - 20/ prowadzeniu elektronicznej bazy danych o organizacjach realizujących zadania publiczne.
3. Decyzję o podjęciu współpracy i przyznanej formie pomocy podejmuje Prezydent Miasta w ciągu miesiąca od dnia złożenia wniosku.

§ 5. Zasady współpracy

1. Współpraca Miasta Kalisza z organizacjami odbywa się na zasadach: pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji oraz jawności.
2. Zasada pomocniczości oznacza uporządkowanie wzajemnych relacji oraz podziału zadań między sektorem publicznym a sektorem pozarządowym, ukierunkowane na umacnianie obywateli, ich wspólnot i organizacji oraz ograniczanie interwencjonizmu państwa i administracji lokalnej.
3. Zasada suwerenności stron polega na tym, iż strony mają prawo do niezależności i odrębności w samodzielnym definiowaniu problemów i poszukiwaniu sposobów ich rozwiązywania.
4. Zasada partnerstwa oznacza, iż strony podejmują współpracę w identyfikowaniu i definiowaniu problemów i zadań, współdecydowaniu o alokacji środków na ich realizację, wypracowywaniu najlepszych sposobów ich realizacji, traktując się wzajemnie jako podmioty równoprawne w tych procesach.
5. Zasada efektywności polega na wspólnym dążeniu do osiągnięcia możliwie najlepszych efektów w realizacji zadań publicznych przy jak najmniejszych nakładach.
6. Zasada uczciwej konkurencji oraz zasada jawności zakładają kształtowanie przejrzystych zasad współpracy, opartych na równych i jawnych kryteriach wyboru realizatora zadania publicznego oraz na zapewnieniu równego dostępu do informacji.

§ 6. Podmioty uczestniczące w realizacji Programu

Podmiotami uczestniczącymi w realizacji Programu są w szczególności:

1. Prezydent Miasta – w zakresie określenia ścieżki realizacji Programu, zwłaszcza: dysponowania środkami na ten cel w ramach budżetu Miasta, ogłaszania otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych.
2. Komisje konkursowe – w zakresie opiniowania ofert w otwartych konkursach ofert na realizację zadań publicznych,
3. Komórki organizacyjne Urzędu Miejskiego w Kaliszu oraz ewentualne miejskie jednostki organizacyjne – w zakresie bieżących kontaktów z organizacjami pozarządowymi, udziału w przygotowaniu projektu Programu, przygotowania i obsługi konkursów ofert na realizację zadań publicznych, w tym udzielania informacji o sposobie wypełniania ofert w ww. konkursach, upubliczniania wyników konkursów ofert, sporządzania umów z organizacjami pozarządowymi, których oferty zostały wybrane do realizacji w konkursach, nadzoru nad realizacją zadań publicznych i kontroli wydatkowania dotacji oraz sporządzania sprawozdań z realizacji Programu,
4. Organizacje pozarządowe – w zakresie realizacji zadań Programu.

§ 7. Okres realizacji Programu

Program realizowany jest w latach 2016-2020.

§ 8. Sposób realizacji Programu

1. Udział organizacji w wykonywaniu zadań publicznych realizowanych przez Miasto Kalisz zapewnia się poprzez zlecanie realizacji tych zadań organizacjom prowadzącym działalność pożytku publicznego na terenie Miasta oraz których działalność statutowa jest zgodna z miejscem i dziedziną zlecanego zadania.
2. Zlecanie realizacji zadań publicznych odbywa się w trybie otwartego konkursu ofert, chyba że przepisy odrębne przewidują inny tryb zlecania.
3. Zlecanie realizacji zadania publicznego może mieć formę:
 - 1/ powierzenia wykonania wraz z udzieleniem dotacji na finansowanie jego realizacji,
 - 2/ wsparcia takiego zadania wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie jego realizacji.
4. Dotacje, o których mowa w ust. 2 nie mogą być wykorzystane na:
 - 1/ budowę i zakup budynków, zakup gruntów oraz działalność gospodarczą,
 - 2/ pokrycie kosztów prowadzenia biura organizacji, w tym także wydatków na wynagrodzenia pracowników – poza zakresem realizacji zadania publicznego określonym w ofercie,
 - 3/ działalność polityczną i religijną.
5. Konkursy dotyczące realizacji zadań ogłasza Prezydent Miasta Kalisza
6. Ogłoszenie konkursu może nastąpić jedynie pod warunkiem zabezpieczenia w budżecie Miasta Kalisza środków finansowych na realizację zadania, z zastrzeżeniem art. 13 ust. 5 ustawy.
7. Prezydent Miasta Kalisza może zlecić realizację zadania publicznego w inny sposób niż w trybie otwartego konkursu ofert, zgodnie z art. 11 ust.4 ustawy.
8. Na wniosek organizacji Prezydent Miasta Kalisza może zlecić realizację zadania publicznego wraz z udzieleniem dotacji na jego realizację w trybie art. 19a ustawy, pod warunkiem zabezpieczenia w budżecie Miasta środków finansowych.
9. Zlecanie zadań publicznych do realizacji na okres dłuższy niż jeden rok jest możliwe wyłącznie w trybie otwartego konkursu ofert, z uwzględnieniem następujących kryteriów:
 - 1/ zadanie ma charakter ciągły,
 - 2/ zadanie dotyczy przedsięwzięć o szczególnym znaczeniu dla Miasta, których okres przygotowawczy wykracza poza rok budżetowy,
 - 3/ dokonana analiza wskazuje na większą efektywność realizacji zadania w trybie wieloletnim.

10. Zlecanie zadań w trybie wieloletnim następuje po zasięgnięciu opinii Kaliskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego.

§ 9. Wysokość środków przeznaczanych na realizację Programu

1. Na wysokość środków finansowych przeznaczanych na realizację Programu składają się wydatki z budżetu Miasta Kalisza, w tym:
 - 1/ dotacje na wsparcie lub powierzenie realizacji zadań publicznych przez organizacje,
 - 2/ środki na zlecanie realizacji zadań publicznych przez organizacje,
 - 3/ środki na realizację działań określonych w § 4 ust. 2,
 - 4/ zakupy towarów i usług na zadania współrealizowane przez Miasto Kalisz i organizacje.
2. Finansowanie zadań publicznych zleconych do realizacji organizacjom odbywa się w ramach budżetu Miasta, określonego dla każdego roku obowiązywania Programu, przy czym planowana wysokość środków budżetowych przeznaczonych na ten cel zostanie określona każdorazowo w rocznym programie współpracy.
3. Wysokość środków przeznaczonych w budżecie Miasta Kalisza na dotacje na wsparcie lub powierzenie realizacji zadań publicznych przez organizacje na podstawie otwartych konkursów ofert określi corocznie Rada Miejska Kalisza w uchwale budżetowej.

§ 10. Sposób oceny realizacji Programu

1. Prezydent Miasta Kalisza dokonuje kontroli i oceny realizacji zadań zleconych podmiotom Programu na zasadach określonych w ustawie.
2. Uwagi, wnioski i propozycje dotyczące realizacji Programu mogą być zgłaszane Prezydentowi Miasta Kalisza i wykorzystywane do usprawnienia bieżącej współpracy.
3. Do oceny realizacji Programu zostaną zastosowane następujące wskaźniki:
 - 1/ liczba organizacji wyrażających wolę podjęcia we współpracy z Miastem realizacji zadań publicznych na rzecz lokalnej społeczności,
 - 2/ liczba zaproponowanych przez organizacje zadań publicznych,
 - 3/ liczba organizacji, którym zlecono realizację zadań publicznych,
 - 4/ liczba zleconych przez Miasto zadań, w tym liczba zawartych umów,
 - 5/ liczba umów zerwanych lub unieważnionych,
 - 6/ liczba osób zaangażowanych w realizację zadań publicznych, w tym liczba wolontariuszy,
 - 7/ liczba osób, które były odbiorcami (beneficjentami) zadań publicznych,
 - 8/ całkowity koszt realizacji zleconych przez Miasto zadań, z uwzględnieniem wkładu własnego (osobowego i finansowego),
 - 9/ wysokość środków finansowych przeznaczonych z budżetu Miasta na realizację tych zadań,
 - 10/ inne dane ilościowe pozwalające ocenić stopień realizacji programu.
4. Prezydent Miasta Kalisza złoży Radzie Miejskiej Kalisza sprawozdanie z realizacji Programu za rok poprzedni w terminie do dnia 31 maja następnego roku.
5. Koordynatorem realizacji Programu jest Wydział Spraw Społecznych i Mieszkaniowych Urzędu Miejskiego.

§ 11. Tryb powoływania i zasady działania komisji konkursowych do opiniowania ofert w otwartych konkursach ofert.

1. Komisje konkursowe do opiniowania ofert w otwartych konkursach ofert powołuje zarządzeniem Prezydent Miasta Kalisza, na wniosek komórki organizacyjnej Urzędu Miejskiego, bądź jednostki organizacyjnej Miasta prowadzącej postępowanie konkursowe.
2. W skład komisji konkursowej wchodzi minimum 5 osób.

3. W skład komisji konkursowej wchodzi przedstawiciele organizacji, przy czym nie mogą oni reprezentować ani pełnić funkcji w organach statutowych podmiotu biorącego udział w konkursie.
4. Przedstawiciela lub przedstawicieli organizacji do prac w komisji konkursowej wskazuje Kaliska Rada Działalności Pożytku Publicznego.
5. Komisja konkursowa dokonuje oceny formalnej i merytorycznej złożonych ofert w terminie i według kryteriów określonych w ogłoszeniu o otwartym konkursie ofert oraz zgodnie z zasadami określonymi w „Regulaminie pracy Komisji Konkursowej”.
6. Komisja konkursowa sporządza i przedstawia Prezydentowi protokół wraz z propozycją wyboru oferty lub ofert i wysokości dotacji na realizację zadania publicznego.
7. Dokumentację związaną z procedurą powołania oraz pracą komisji konkursowej prowadzi komórka organizacyjna, bądź jednostka organizacyjna, o której mowa w ust. 1.